

Betreft : **Voorschriften controle bedrijfsriolering en afscheiders**

Bron: InfoMil

Controle van de slibvangput/olieafscheider.

In de NEN-EN-858 staat als verplichting dat men de slibvangput en olieafscheider eens per 6 maanden controleert. Het gaat daarbij om een visuele en fysieke controle op het functioneren van de olieafscheider. Afhankelijk van de resultaten van deze controle kan men de frequentie van legen van de slibvang en olie-afscheider aanpassen. Dit bepaald het bevoegd gezag met maatwerk.

In aanvulling op het halfjaarlijkse onderhoud staat een 5 jaarlijkse controle in de NEN-EN 858-2:2003. Dit dient door een geaccrediteerde inspecteur uit gevoerd te worden.

In de omgevingsvergunning - onderdeel milieu is voorgeschreven of een bedrijfsriolering geïnspecteerd moet worden op vloeistofdichtheid. De inspectie moet worden uitgevoerd overeenkomstig protocol 6703 – Hydrologische meting op vloeistofdichtheid.

Activiteitenbesluit milieubeheer bevat geen directie verplichting tot het 6-jaarlijkse inspecteren van de bedrijfsriolering door een erkende inspectie-instelling. Wel geldt de algemene verplichting van het activiteitenbesluit milieubeheer om die voorzieningen en maatregelen te treffen waarmee een verwaarloosbaar bodemrisico wordt gerealiseerd (artikel 2.9 van het Activiteitenbesluit).

Het Activiteitenbesluit verwijst in artikel 4.75 naar de NEN-EN-858-2 en daar wordt een termijn van onderhoud van 6 maanden genoemd, hetgeen dus bepalend.

Olieafscheiders

Minerale olie is een ongewenste stof in het afvalwater. De eenvoudigste manier om olie en water te scheiden is een olieafscheider. De grote van een oliescheider hangt af van de hoeveelheden olie en water. Hier over staan voorschriften opgenomen in het Activiteitenbesluit en het Besluit lozen buiten inrichtingen. Deze algemene regels staan hier uitgelegd.

In vergunningen (Water- of omgevingsvergunning) mag het bevoegd gezag afwijkende voorschriften opnemen. Dat zijn individuele beschikkingen.

Algemene Regels

In het Activiteitenbesluit en het Besluit lozen buiten inrichtingen staan regels voor die situaties waarin minerale olie in afvalwater terecht kan komen. De eenvoudigste manier om olie en water te scheiden is een olieafscheider. De grote van een oliescheider hangt af van de hoeveelheden olie en water. De algemene regels staan hier uitgelegd.

Onze leveringen geschieden volgens de algemene leverings- en uitvoeringsvoorwaarden als gedeponeed bij de arrondissementsrechtbank te Utrecht onder no. 222/2001

Capaciteitsberekening olieafscheider

Met deze tool kunt u de capaciteit van een olie afscheider berekenen. In NEN-EN 858 is capaciteit de Nominal Size ofwel doorstroomcapaciteit in liter/seconde.

Minerale olie afscheiders: NEN-EN 858

In het algemeen is een directe lozing van oliehoudend afvalwater in oppervlaktewater of bodem ongewenst. In beginsel mag geen olie direct in het milieu terecht komen. In sommige gevallen is het bijna onvermijdelijk dat het afvalwater olie bevat. Om te voorkomen dat er teveel olie in het riool terecht komt is de inzet een olieafscheider een standaard methode.

Foto's olieafscheider

Verschillende aanzichten van olie-afschers.

Controle van de slibvangput/olieafscheider

Toelichting op de controleaspecten bij controle van een slibvangput/ olieafscheider

Controle van de slibvangput/olieafscheider

Bij het plaatsen en onderhouden van een slibvangput en olieafscheider moet men rekening houden met een aantal aandachtspunten.

Eenmalige controle

Bij oprichting of verandering van de inrichting of plaatsing van nieuwe slibvangput en olieafscheider kijkt men naar:

1. Juiste dimensionering van de slibvangput en olieafscheider .
2. Correcte plaatsing van de afscheider: aan- en afvoerleidingen goed aangesloten en vlotter werkt,
3. Alleen afvalwater afkomstig van de wasplaats stroomt door de slibvangput en olieafscheider. Dus geen afvalwater, bijvoorbeeld van sanitair of regenwater.

Nieuw geplaatste olieafschers hebben een CE-markering.

Zonder CE-markering mag een leverancier een product niet verkopen. De verplichtingen over CE-markering staan in de Europese Verordening Bouwproducten (305/2011/EEG). Op het contactpunt bouwproducten kunt u meer informatie vinden over de Europese Verordening Bouwproducten.

Bij de CE-markering hoort ook een prestatieverklaring. Deze legt uit wat het product doet en wat de eigenschappen zijn van het product. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILenT) ziet toe op de volledigheid en juistheid van deze gegeven informatie. Ook controleert ze de aanwezigheid van de CE-markering op bouwproducten. Ook een ander bevoegd gezag dan het ILenT kan aan een leverancier of fabrikant vragen om gegevens over de CE-markering. Dat mag op basis van artikel 11, lid 8 van de Europese Verordening Bouwproducten (305/2011/EEG).

Een ander bevoegd gezag dan ILenT mag dus ook informatie opvragen bij de leverancier of fabrikant wanneer dit nodig is. Wanneer blijkt dat een bouwproduct niet voldoet aan de CE-markering en of prestatieverklaring kan men dit melden bij de ILenT.

Het blijft de verantwoordelijkheid van een initiatiefnemer om een product op de juiste manier te gebruiken. Vanuit het Activiteitenbesluit kan een toezichthouder alleen tegen het gebruik van een bouwproduct door een initiatiefnemer handhaven. Alleen ILenT neemt maatregelen tegen de leverancier of fabrikant van een bouwproduct, als dit niet voldoet aan de CE-markering.

Herhaalde routinecontroles: (goed beheer van de installatie)

Bij een inrichting met slibvangput en olieafscheider kijkt men naar het regelmatig verwijderen van afgescheiden afvalstoffen. En de correcte afgifte aan een erkende inzamelaar die op de VIHB lijst staat. Zijn afgiftebonnen beschikbaar? Controleer eventueel vooraf de afgiftekarakteristiek in het LMA.

4. In de NEN-EN-858 staat als verplichting dat men de slibvangput en olieafscheider eens per 6 maanden controleert. Het gaat daarbij om een visuele en fysieke controle op het functioneren van de oliescheider. Afhankelijk van de resultaten van deze controle kan men de

frequentie van legen van de slibvangput en olieafscheider aanpassen. Dit bepaald het bevoegd gezag met maatwerk.

5. Visueel: lijkt de afscheider beschadigd of aangetast, werkt de vlotter ?

6. Fysieke controle: Meting sliblaag en olielaag. Volgens de NEN mag de slibopvangruimte voor maximaal 50 % gevuld. De olieopslagruimte mag voor maximaal 80% gevuld zijn. Dit komt in het algemeen overeen met een olielaagdikte van 16 cm. Iets wat per type afscheider kan verschillen, maar duidelijk in de productbeschrijving van de slibvangput en olieafscheider staat vermeld. Bij een te dikke olielaag, kan men de conclusie kunnen trekken dat het onderhoud afscheider niet goed gebeurt.

Aandachtspunten

Bij 1. t/m 3. is aandacht in de (ver)bouwfase van belang. De lozingssituatie moet in rioleringtekening staan van bouw. Bij verbouw moet men dan de dimensionering herberekeningen om de tekening te kunnen aanpassen.

Bij 4. en 5. is sprake van administratief toezicht op de afvaldocumenten, eventuele instructie van personeel en borging daarvan in de organisatie.

Bij 6. is sprake van fysiek toezicht.

Gecertificeerde bedrijven laten een uitvoerig onderhoudsdocument achter. Hierin staat ook waardevolle informatie voor de inspectie (bijv. mankementen aan de afscheider). Er is geen verplichting om het onderhoud door een Kiwa gecertificeerd bedrijf te laten uitvoeren.

Controlevoorziening

Afvalwater met een concentratiegrenswaarde van 200 mg/l minerale olie moet eerst door een doelmatige en goed toegankelijke controlevoorziening stromen. De ondernemer moet de monsternamen mogelijk maken. Dit moet vóór vermenging met een andere afvalwaterstroom. Dit geldt ook voor afvalwater met een concentratiegrenswaarde van 20 mg/l minerale olie.

Het bemonsteren en analyseren van het afvalwater is nadrukkelijk een taak voor het bevoegd gezag. Als het bevoegd gezag vermoedt dat de lozing niet voldoet aan de normen, zal het bevoegd gezag dit moeten aantonen. Zij kan dit niet afwentelen op de ondernemer.

In de NEN 6600-1 staat de monsterneming van afvalwater beschreven. Artikel 2.3 lid 2 van het Activiteitenbesluit verwijst voor de voorwaarden van monsterneming naar deze NEN. In de praktijk betekent dit, dat een bemonsteringsvoorziening nodig is om een goed monster te kunnen nemen. Op grond van lid 3 kan het bevoegd gezag hiervan afwijken.

LET OP: Als een ondernemer geen goede monsternamen mogelijk maakt. En het bevoegd gezag tijdens een controle wel een monster neemt: Bij een overschrijding van de concentratiegrenswaarde, kan het bevoegd gezag het bedrijf alleen aanschrijven op de controlevoorziening. In dat geval is de gemeten overschrijding maar een aanwijzing van de concentratie. Na aanpassingen zal het bevoegd gezag opnieuw een monster moeten nemen, om de concentratie juist te kunnen vaststellen.

Meting en monsternamen

De NEN 6600-1 beschrijft de manier waarop men het afvalwater moet bemonsteren en conserveren. Praktijkkennis is nodig om te voldoen aan de NEN 6600-1, volgens artikel 2.3, lid 2. In de norm staat niet voorgeschreven dat de monsternemer een diploma nodig heeft.

Let op. Wanneer een lozing op een lokatie niet of nauwelijks plaatsvindt, is het nemen van een goed en representatief monster niet eenvoudig. In de praktijk is monsternamen, met bijbehorende analyse, niet vaak nodig. Inspectie gericht op de administratieve controles en eventueel meting van de laagdiktes kan veelal effectiever blijken. Meting van de dikte van de laag olie kan bijvoorbeeld met een peilstok of olielaagmeter.

Opbouw inspectie

1. Dossieronderzoek: zijn gegevens van de slibvangput en olieafscheider bekend?

2. Resultaten en afspraken eerdere controle(s)?

3. Administratieve controle:

-afgiftebonnen LMA

-vraag naar borging onderhoud binnen bedrijf (wie regelt dit, is er een onderhoudscontract?)

-gegevens afscheider: dimensionering, leeftijd.

4. Nieuwe afscheider: eenmalige controle (1. t/m 3.)

5. Bestaande afscheider: gebruikelijke inspectie (3. t/m 7.)

6. Check laagdikte olie (max. 16 cm) en vulling slibopvangruimte (max. 50 %). Deze richtlijnen hebben te maken met de eisen waaraan het product op basis van het ontwerp door de fabrikant moet voldoen. Dit kan invloed hebben op het goed functioneren van de afscheider. Boven deze waarden kan de afscheider het afvalwater niet goed scheiden.

7. Eventueel monstername bij controlevoorziening.

Olieafscidders volgens NEN-EN 858-1 en -2

In het Activiteitenbesluit is de nieuwe NEN-EN 858-1:2002 of NEN-EN 858-1:2002/A1:2004 en NEN-EN 858-2:2003 opgenomen. Nieuwe te plaatsen olieafscidders en slibvangputten moeten daarom voldoen aan de nieuwe NEN-EN norm.

Bij toepassing van de berekening volgens de NEN-EN 858-2:2003 moet een ondernemer in een aantal gevallen een grotere afscheider te plaatsen dan bij hantering van de berekening van de oude NEN. In de berekeningstabel kunt u de capaciteit berekenen op basis van de nieuwe NEN-EN 858-2:2003. Het bevoegd gezag zal bij toepassing van de berekeningsmethode van de NEN-EN rekening moeten houden met de maximale lozing in de praktijk.

Vanaf 1 januari 2007 moeten alle op de Europese markt verkochte olieafscidders voldoen aan de NEN-EN 858-1:2002 of NEN-EN 858-1:2002/A1:2004. De NEN-EN 858 is de Nederlandse vertaling van de Europese norm EN 858. Afscheiders uit Europese landen die voldoen aan de EN 858 mogen ook toegepast worden. Bijvoorbeeld de DIN-EN 858 is de Duitse versie van de EN 858-1:2002 + A1:2004.

Eisen voor onderhoud

In de voorschriften van het Activiteitenbesluit staan geen directe voorschriften voor het onderhoud van de olieafscheider en slibvangput. De eisen voor onderhoud staan al in NEN-EN 858-2:2003. De voorschriften van het Activiteitenbesluit verwijzen direct naar de NEN-EN 858-1:2002 of NEN-EN 858-1:2002/A1:2004 en NEN-EN 858-2:2003. De onderhoudsvoorschriften in de norm is daarom leidend. In de NEN-EN 858-2:2003 is staat dat ten minste één keer per zes maanden onderhoud aan de olieafscheider moet plaatsvinden. In de toelichting bij artikel 4.75 van het Activiteitenbesluit staat ten onrechte een termijn van één jaar genoemd. In NEN-EN 858-2:2003 staat het volgende (vrij vertaald):

Alle regelmatig te onderhouden onderdelen van de olieafscheider, moeten altijd bereikbaar zijn. Onderhoud aan het systeem vindt tenminste 1 keer per 6 maanden plaats door vakkundig personeel. Het onderhoud vindt plaats in overeenstemming met de instructies van de fabrikant en bevat tenminste de volgende onderdelen:

- slibvanggedeelte: bepaling slibvolume;
- afscheider: meting dikte olielaag, controle functionering automatische vlotter, controle van het waarschuwinginstrument;
- bemonsteringsschacht: schoonmaken van het afvoerkanaal.

Zo nodig verwijderd van olie en slib en daarna de afscheider vullen met schoon water. Als de helft van het slibvolume in het slibvanggedeelte vol is aan te bevelen de installatie te legen. Dat geldt ook als 80% van het opvangvolume van de afscheider vol is. Naar gelang de uitkomsten van het halfjaarlijkse onderhoud van de olieafscheider zoals dat in de NEN-EN 858-1:2002 of NEN-EN 858-1:2002/A1:2004 en NEN-EN 858-2:2003 staat beschreven, zal de afscheider geleegd dienen te worden.

Ondanks deze onderhoudsverplichtingen mag effluent in ieder geval nooit meer dan 200 mg/l olie bevatten.

Het onderhoud moet volgens NEN-EN 858-2:2003 plaatsvinden door vakkundig personeel. Zowel NEN-EN 858 als het Activiteitenbesluit stellen verder geen eisen aan dat personeel. De persoon in kwestie moet vakbekwaam zijn. Dat kan dus ook de ondernemer zelf zijn of een medewerker van het bedrijf. Uiteindelijk is het ter beoordeling van het bevoegd gezag of de persoon vakbekwaam is.

De inhoud van een olieafscheider (en van de bijbehorende slibvangput) is gevaarlijk afval. Dit moet een erkende inzamelaar ophalen. De ondernemer mag de olieafscheider wel zelf leeg halen. Het verdient de voorkeur om ook dit door de inzamelaar te laten doen. De ondernemer moet namelijk altijd kunnen aantonen wat er met het gevaarlijk afval gebeurt. Dit kan bijvoorbeeld door het overleggen van een onderhoudscontract met een erkende inzamelaar.

Registratie

De NEN-EN schrijft ook het bijhouden van een registratie (logboek) van het onderhoud voor. De registratie is beschikbaar voor het bevoegd gezag. Het bijhouden van de data van legen en reinigen en onderhoud van de afscheider past binnen de zorgplicht van de ondernemer. Deze registratieverplichting staat in de NEN-EN en daarom wettelijk verplicht.

5-jaarlijkse controle

In aanvulling op het halfjaarlijkse onderhoud staat een 5 jaarlijkse controle in de NEN-EN 858-2:2003. Hierover staat het volgende in de NEN-EN-2 (vrij vertaald):

Het legen van de afscheider en het uitvoeren van een algemene controle in interval van maximaal 1 keer per 5 jaar staat voorgeschreven. Deze controle omvat de volgende aspecten:

- lekkage van het systeem;
- controle van de constructie;
- controle van eventueel aangebrachte coatings;
- het functioneren van de verschillende onderdelen;
- het functioneren van elektronische instrumenten en installaties;
- controle van de instelling van de automatische afsluiting, bijvoorbeeld drijvende bestanddelen.

De eisen die gesteld aan degene die deze controle uitvoert zijn dezelfde als bij het halfjaarlijks onderhoud. Uiteraard kan deze controle alleen maar grondig gebeuren als de afscheider leeg is. Voor de ondernemer is dit van belang omdat bij lekkage van de olieafscheider bodemverontreiniging kan ontstaan waarvoor de ondernemer verantwoordelijk is. Het saneren van een bodemverontreiniging kan een kostbare zaak zijn. De verantwoordelijk bij eventuele lekkage van de aanvoerleidingen naar de olieafscheiders, en de daardoor mogelijke bodemverontreiniging, ligt bij de ondernemer.

Mogelijke verplichtingen uit ARBO wetgeving

Bij het onderhouden van de olieafscheider en de slibvangput kunnen ARBO regels van toepassing zijn. Voor de afvalbedrijven geldt de ARBO-catalogus afvalbedrijven.

Toelichting:

Nu gaat in 2021 de Omgevingswet van kracht. Onderdeel daarvan is BAL (Besluit Activiteiten Leefomgeving). Daarin staat aangegeven dat alle riolering **wel** moet worden beoordeeld op vloeistofdichtheid (VVV verklaring).

Olieafscheiders van voor 2008, overgangsrecht

Voor al bestaande olieafscheiders, bijvoorbeeld die voldoen aan NEN 7089, geldt overgangsrecht. Het gaat om lozingssituaties voordat het activiteitenbesluit voor die activiteit van toepassing werd. Door certificering op grond van BRL 5251 voor betonnen olieafscheiders (BeoordelingsRichtLijn) kon het bedrijf aantonen dat voldeed aan NEN 7089. Dit is belangrijk om rekening mee te houden bij handhaving. Dit geldt ook voor andere type olieafscheiders met voldoende capaciteit .

Belangrijk verschil in de nieuwe normen is de capaciteitsberekening. Bij toepassing van de berekening volgens de NEN-EN 858-2:2003 zou een ondernemer in zijn huidige situatie een grotere afscheider moeten plaatsen dan bij hantering van de berekening van de oude NEN. In de berekeningstabel kunt u de capaciteit berekenen op basis van de nieuwe NEN-EN 858-2:2003.

De NEN 7089 bevatte formeel geen onderhoudsvorschriften bevat. In bijlage A van NEN 7089 staat wel een aanbevolen onderhoudsfrequentie van 1 maal per 2 maanden. Die bijlage maakt uitdrukkelijk geen deel uit van de NEN. Voor olieafscheiders van voor 1 maart 1997 is

in het geheel geen onderhoudsregime beschikbaar. De onderhoudsaanbeveling van NEN 7089 heeft niet de status van het onderhoudsregime zoals genoemd in NEN-EN 858-2:2003. In het geval het besluit zaken niet expliciet regelt is de zorgplicht van artikel 2.1 van toepassing. In dit geval gaat het om de volgende onderdelen van het tweede lid:

- l.
- m. het zorgen voor een goede staat van onderhoud van de inrichting (en dus ook van de daar aanwezige installaties zoals olieafscidders),
- n. de bescherming van de doelmatig werking van de voorzieningen voor het beheer van afvalwater, en
- o. het doelmatig beheer van afvalwater,

.....
Met een maatwerkvoorschrift op basis van de zorgplicht mag het bevoegd gezag het te hanteren onderhoudsregime vastleggen. Het bevoegd gezag moet bepalen wat de praktische invulling van de zorgplicht per inrichting inhoudt.